

Avstrijskem poprečno boljša in višja, vsled česar je razmerje dohodkov med tukajšnjimi in tamošnjimi vinogradi za tukajšnje v resnici še neugodnejše.

Ti poprečni dohodki cele dežele Nižje-Avstrijske se pojavljajo tudi v dohodkih posameznih, v blagostanju bivajočih vinogradarjev; oni dobivajo v resnici čiste dohodke, ki so zelo visoki. Kako pa je pri nas? Tu in tam pride katero dobro leto, ki krije stroške za nekaj let; a poprečni dohodek je večinoma premajhen, da bi pokrnil vse stroške. Večji del naših slabih vinogradov komaj delo plača; kje je obrestovanje vložene glavnice, amortizacija stroškov, nasada, za kolje itd. Dobro obdelani vinogradi pa tudi pri nas dajejo veliko koristi.

Številke statistike naj nas spodbujajo torej do premišljevanja, kake hibe ima naše vinogradarstvo, kaj je vzrok, da zaostaja množina pridelkov za onimi v Nižje-Avstriji? Je-li to podnebje krivo? Štajarska ima še ugodnejše podnebje, kakor bolj severna Nižje-Avstrijska. Kranjska, ki tudi veliko manj prideluje, ima celo vsaj deloma n. pr. v Vipavski dolini posebno milo in vinogradarstvu ugodno podnebje. Zemlja tudi ni temu vzrok, tu imamo različne in večinoma izvrstne zemlje.

V teku 21 let je pridelala Štajarska leta 1876. najmanj vina in sicer 159.784 hl, največ pa leta 1887. in sicer 728.000 hl.

Na Nižje-Avstrijskem se je pridelalo najmanj leta 1876. in sicer le 129.175 hl, največ pa leta 1878. in sicer 2.832.096 hl.

Ako primerjamo najnižje z najvišjimi pridelki, dobimo razmerje za Štajarsko 1:4,5; za Nižje-Avstrijo 1:21. Kaj pa razvilimo iz teh razmerij? Neugodni naravni uplivi, posebno mrazi in neugodno vreme med cvetjem itd. najbolj krčijo dohodek vinogradov. Čim večkrat in močnejše se ti neugodni uplivi pojavljajo, toliko neugodnejše je podnebje za vinograde, toliko bolj se preminja njih letni dohodek. Na Nižje-Avstrijskem se preminja ta dohodek med 1 in 21, v slabih letih pridelava se toraj samo $\frac{1}{21}$ vina, ki priraste v dobrih letih. Na Štajarskem se pa pridelava v najslabejših 4-5. del od množine vina, ki se je v najboljših letih pridelalo. Iz tega sledi, da so dohodki na Štajarskem enakomernejši, da se tu ne pojavljajo tako obilokrat in v taki meri uime, da mora torej biti podnebje ugodnejše. Na Češkem je razmerje med pridelkom najslabejšega leta in najboljšega 1:12. Razlika je tu višja, nego na Štajarskem, nižja nego na Nižje-Avstrijskem. Temu povoljnemu razmerju ni vzrok ugodnejše podnebje, temuč še neugodnejše. Tam se uplivi neugodnega podnebja sploh tako pogosto leto na leto ponavljajo, da sploh ne zamore velika razlika nastati. Ako premotrujemo preminjanje množine pridelanega vina v deželah leto za letom, se še bolj prepričamo, da so na Štajarskem enakomernejši dohodki, da so torej naravni uplivi ugodnejši. O tem nas prepričajo tudi posamezni dobro obdelani vinogradi na Štajarskem, da je mogoče tu veliko in dobrega vina pridelati, da morejo poprečni letni dohodki od vinogradov one vinogradov na Nižje-Avstrijskem celo presežati.

Naravo torej ne smemo dolžiti, da je le ona vzrok slabejšega uspeha našega vinogradarstva. No, kaj pa je torej vzrok? Slab način gospodarstva, slabe vrste trsa, slabo obdelovanje itd., torej le od ljudi zakriviljene napake. Kar pa človek sam zakrivi, mora potrpežljivo posledice trpeti, ako nima dovolj odločnosti, da bi napake silom otresel in udaril na pot gospodarskega popboljšanja. Mogoče je to vsakemu, ki ima zdrav um in potrebno množino marljivosti. To naj bi imel pa vsak, kateremu je dala osoda v roko sredstev za produkcijo. Kdor gospodari, tega sili lastna korist dobro gospodariti, poleg tega ima pa kot član skupine narodnega gospodarstva zaveznosti za splošnost. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 22. februarja na Bregu pri Ptuj (za svinje), pri Sv. Filipu v Veračah, Vuzenici, Teharji in Poličanah (za svinje). Dne 24. febr. v Braslovčah, Ločah, na Laškem, v Arvežu, Slov. Bistrici, Rogatecu in Kozjem. Dne 25. febr. v Ljutomeru in Vildonu. Dne 26. febr. v Imenem (za svinje). Dne 27. febr. na Sladini in dne 28. febr. v Vitanju.

Žitne cene v Mariboru od 8. do 15. februarja Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 75 kr., rž 5 fl. 30 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 60 kr., turšica ali kuruza 4 fl. 50 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 65 kr.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. (Majhno je še dete), ki se nam je rodilo, pa že pozornost na-se obrača. Mlado je še naše tamburaško-pevsko društvo, pa že je pokazal dne 12. febr., da se vé kretati in sukati med sličnimi društvi. Omenjeni dan je namreč priredilo društvo prvi slovesni večer z gledališko igro »Eno uro doktor« in petje s tamburanjem. Slovenska gledališka igra se je to pot menda prvič v Slov. Bistrici igrala. Med tem, ko že delj časa potujoči nemški glumci tukaj nemške igre predočujejo ter isto tako naši Nemci igrokaze prirejujejo, se je na tem polju do zdaj od slovenske strani toliko kakor nič ni storilo. Upamo torej, da se bo od zdaj, ko obstoji novo tamburaško-pevsko društvo, gojilo ne samo petje in glasba, marveč tudi dramatika, kjer se bo gospodu kakor kmetu poljudno pokazalo, kako se razvija priposto kmečko življenje, kako se bojuje pravica s krivico, kako se ona plačuje in ta kaznuje. Počastilo je ta večer toliko odličnih gostov naš koncert, da je le žal, da za to pripravljeni prostor ni večji. Slov. Bistrica je, bi rekel sredotočje za dravinjske in pohorske Slovence, kjer se naj zbirajo, deloma, ker nam nasprotniki ne nagajajo, če priredimo kako narodno slovesnost, kakor se to žal, godi po drugod. In v to osredje slovenskega življa je tudi v istini prihrumelo obilo odličnega občinstva, ne samo intelligence, ampak tudi kmečkega stanu, od blizu kakor daleč, mlado in staro. Opazili smo goste iz Poličan, Studenic, Gornje Polskave, Črešnjevca, Ponikve, Cirkovic, Konjic, Laporja, Ruš, celo iz bele Ljubljane. Radovali so se vsi srčno že pri prvi točki, ko se je uprizoril igrakaz »Eno uro doktor«. Istotako dobro izvedli so pevci in tamburaški pevski in tamburaske točke pod vodstvom vrlaga g. nadučitelja Polanca. H koncu pa je več gospodov v iskreni besedi navdušenje pokazalo za take narodne veselice, kjer se v sliki in v slovenski besedi pokaže življenje človeško in goji s petjem in glasbo čut slovenski in ljubezen do naroda in domovine, prav kakor nam je kazal napis: »S petjem k srcu in s srcem k domovini.«

—te—

Iz Ribnice. (Zmaga je naša!) Ko so marenberški nemškutarji pri zadnji volitvi v okrajni zastop videli, da jim gre za kožo, zašumelo jim je, kakor bi jih bil s palico oplazil. »Saprabolt te bindisarje, kar čez noč so nam do ušes zrastle! E, pa mi jih že potlačimo zopet, da nas bodo pomnili!« tolažijo se. Prilika se je kmalu ponudila pri občinskih volitvah v Ribnici. »Nič druga ni treba, drugi razred vzamimo Slovincem, prvega itak imamo, potem smo že na konju«, tako se posvetujejo. Stari general se enkrat razvije obnošeno svojo zastavo, okoli katere se naj zbere vsak, kdor še nekoliko po nemškutariji smrdi. Toda groza! Malo je že tukaj takih prismojencev, ne dosti več, kakor prstov na eni roki. Pa so vam to junaki, da jih

je veselje gledati, posebno kadar agitirajo. Urnih nog kakor plesalka, prijaznega lica kakor nevesta, navrh pa še jeziček tak, da misli, vse »maže« so na njem. Če to ne pomaga, pa so vam ti strički hudi, kakor sam zlodej. »Če ne greš z nami, gorjé ti!« in palica je že po koncu. Tako se je delalo precej dni in nočij pred volitvami. Ves trud pa tudi ni bil zastonj, saj so prignali eno zgubljeno ovco v svoj »izvoljeni« hlev, pa še tej je videti, da jo je sram nove družbe. Izkušeni v vojski ravnali so previdno. Videvši v III. razredu, da je kmetov kot listja in trave, razpršili so se kakor ščurki pred lučjo. »Hajdimo v družega, tam bo bolje!« junačijo se. Toda kadar človeka nesreča preganja, nerada ga zapusti. Stejejo svojce gori in doli, začeni od najdebelejšega do najbolj suhega, komaj šest jih je, med tem ko jih imajo Slovenci sedem. Trudne glave se jim skesano povesejo, oči pa bliskajo svete jeze. Toliko sramote na enkrat, namesto slave, ki bi jih za tolik trud imela obdajati! V sanjah so že gospodovali zopet v Ribnici, strahovali uporne »bindišarje« in psovali gg. duhovnike — sedaj se je vse to razkadilo v nič! In kaj pa bo z veselico? Govorilo se je namreč, da so že nabili možnarje, naročili godbo in najbolj radodarni je obljubil baje polovnjak vina kar na »plac« zvaljati, da ga »požegnajo« na zdravje zmage. Zraven se je omislila baje nova zastava »frankfurtarca«, s katero se bi imel vršiti slavnostni sprevod po vasi, kar bi bilo neizrečeno lepo. Da je veselje popolno, obljubili so baje še nekateri marenberski petelinčki se ga udeležiti, seveda kateri najlepše nemški pojo. Ah, oh! sedaj je pa vse proč! Ni mogoče te zgube prenesti drugače, kakor z jermijado, katera se začne kaj pobožno, namreč: »Hoch Teufel!« in konča pretresljivo, pa upapolno: »Viva Garibaldi!« Tako se je namreč slišalo iz neke krčme, da so nas kar solze polivale, seveda, če jim še ta »svetnik« odpove pomoč! Pomilujemo jih, za zdravilo pa svetujemo mesto vino hladno vodo, mesto obilne jedi — post, in mesto razgrajanja delo in varčnost. Tako je še upati, da jih sreča kje pamet, katera se jim je sedaj daleč, daleč zgubila.

Iz Kamnice pri Mariboru. (Občinske volitve.) Kdor redko pride, prav pride, tako si mislimo, in torej prosimo prostorčka v »Slov. Gosp.« Imenitna je postala Kamnica, ako se sme malo z velikim primerjati — ker ravnati se je začela po glavnem mestu dunajskem in sicer v tem, da se bodo pri nas, kakor na Dunaju, vršile občinske volitve dne 27. februarja. Dunajčani se branijo slabih gospodarjev, kakor so povsod židi in liberalci — samo za-se ne! Tudi pri nas bi bilo silno potrebno, da bi imeli takega župana in svetovalce, ki ne gledajo samo na svojo čast in korist, ampak na blagor občine. Torej pa je treba takih voliti, ne pa moža, ki samo upije: »Plačaj kmet, vzami, kjer hočeš in če tudi lastno kožo slečeš!« Seveda, tako lahko govori on, ki nima druge skrbi, kakor to, kako bi od mastne penzije odebelil; ki od posestev le samo dobiček vleče, ki mu ga prepusti kako dobra tetka! Takega moža ne potrebujemo v občinskem zastopu, ki hoče, da bi se mu vse uklanjalo in ki surovo zmirja ljudi, ker ne potrka, kedar pridejo v občinsko pisarno. Vedeti bi moral, da se v javnih pisarnah sploh ne potrka. Izvolite si torej, Kamničani, može iz svoje sredine, ki sami čutijo, kjer kmeta črevelj tišči! Pridite vsi, kakor eden mož k volitvi, in storite tako, da ne bodo te besede »bob v steno!«

Od Radla. (Golaš-predstojnik.) Čujte, čujte Slovenci, kako se Nemci v Marenbergu krohotajo in smejejo, da so pri volitvah v marenberski okrajni zastop zmagali! Znani kramar v Marenbergu je poštenemu Slovincu rekel: »Vašega predstojnika sem dobil za našo

nemško stran za eden golaš in pol litra vina«, in se je krhko smejal. Glejte! Tako se zdaj norčujejo in zasmehujejo Slovence, kateri so se dali pregovoriti in ljubi materi Sloveniji hrbet obrnili. Ta dogodek si naj vsaki Slovenec globoko v srce utisne, da ne bo prihodnjic enako najzlahotnejšega bisera, to je ljube Slovenije, pozeptal in sovražniku pete lizal! Tak predstojnik res zasluži priimek »golaš-predstojnik«.

Iz Ljutomera. (Gospodarski poduk o trto-reji.) Prvo predavanje, katero je imel g. Cerjak v nedeljo, dne 9. febr. v telovadnici Franc-Joželove šole, bilo je prav dobro obiskano. Gospod Cerjak je podučeval v lepi, prijetni in razumljivi besedi. Nadaljeval bode svoj poduk v nedeljo, dne 23. febr. ob istem času po večernicah v telovadnici Franc-Joželove šole. Pri tej priliki se bode na trtah kazalo, kako se cepijo amerikanke. Zato zopet vabimo vse posestnike in viničarje, naj se v obilnem številu udeležijo tega izvrstnega poduka. Gospodu Cerjaku pa še zdaj izrekamo zahvalo za njegov trud.

Izpred Huma pri Ormožu. (Okrajni zastop) je imel dne 30. dec. m. l. skupno sejo. Novi načelnik, č. g. V. Venedig, je med drugim poročal o prošnjah občinskih doklad. Iz poročila je razvidno, da občine dobro gospodarijo. Le občini Kog (80 %) in Brebrovnik (35 %) sta visoke doklade nastavili. Odbornik Š. se je oglasil, rekši: »Da ni temeljitega uzroka na težo davkoplačilcev doklade povzvišati, in da dosedanje doklade (40 % in 30 %) zadostujejo«. In to je obveljalo. Hvala! Govor je bil tudi o slabi središki cesti. Uzrok je isti odbornik navedel ta: Cesta se ne nadeluje po sklepu okr. zastopa (1894) z razcepanim, ampak okroglim dravskim prodcem, zmešanim z blatnim peskom; ne navaža se prodec o pravem času, navožen se ne spravi hitro v prizme, ampak dalj časa leži, kakor se pripelje. O tem se lahko vsaki prepriča, če iz Ormoža mimo Fridriha v Središče gre. — Res, kdo tukaj škodo trpi, voznik ali okr. zastop? Največjo škodo trpi občinstvo, katero mora okr. doklade plačevati, zraven pa blato gaziti. G. načelnika naloga bodi, da se te napake odpravijo! Kimovci pa se naj v odločne može spremené!

Iz Orehove vesi pri Slivnici. (Zmaga.) Dne 13. febr. se je vršila tukaj volitev v občinski odbor, pri kateri je bil c. kr. vladni komisar g. Müller navzoč, kateri je v lepi slovenski besedi volitev postavno vodil. Menda nikjer v nobeni občini ni bil tak boj za narodnost, kakor tukaj celih 12 let. Znani Gril nas je mučil, pri vsaki priliki se pokazal kot nasprotnik cerkvi, pri volitvah nam nekaj glasov vsled nepravilnostij uničil tako, da smo večkrat za eden ali dva glasa propali, ter nam zato še »mačkinjo muziko« enkrat napraviti dal. Sedaj so vse moči zopet napeli, da bi bil nemčurški odbor izvoljen, staviti so hoteli 100 gid., da bodo zmagali; pa vse obljube, pijača, groznje, laži in obrekovanja in naposled mila prošnja niso nič pomagale; naši so se trdno združili, postavili zanesljive može za odbornike, ter tudi v vseh treh razredih častno zmagali. Ko se je po Hotinji in Orehovi vesi zvedelo o častni zmagi, bilo je vse navdušeno in veselo in zagromeli so topiči, kar je bil našim nasprotnikom odzdrav na ovo »mačkinjo muziko« pred kakimi 7 leti. Nasprotniki so poparjeni pobegnili in s 13. febr. jim je v tukajšni občini — upamo, za vselej odklenkalo. Za odbornike so izvoljeni sledeči: Martin Sušec, Franc Pišek, Anton Lohnik, Anton Gojčić, Miha Mahorko, Jožef Dolar, Valentin Mahorko, Franc Falež, Janez Klinc, Jurij Klasinc, Anton Divjak in Janez Horvat. Sedaj bo v občini spet ljubi mir, celi odbor bo varčno in previdno za blagor občine deloval in vseh odbornikov je geslo: »Vse za vero, dom, cesarja!« Več volilcev.